

Innst. 36 S

(2009–2010)

Innstilling til Stortinget fra Stortingets presidentskap

Innstilling fra Stortingets presidentskap om endring av retningslinjer for stortingsgruppene og uavhengige representanters bruk av tildelte midler

Til Stortinget

Bakgrunn

Gjeldende regler om gruppetilskuddenes størrelse fremgår av § 3 i "Retningslinjer for bruk av tilskudd fra Stortinget til stortingsgrupper og uavhengige representanter" vedtatt i Stortinget 9. oktober 2006, jf. Innst. S. nr. 241 (2005–2006). Bestemmelsen lyder:

"Gruppetilskuddets størrelse beregnes ut fra et grunntilskudd og et tilskudd pr. representant. Grupper som er i opposisjon, dvs. grupper som ikke er med i regjering og har mer enn 5 representanter, får i tillegg et ekstra grunntilskudd. Grupper i opposisjon og med 3–4 representanter får et halvt ekstra grunntilskudd, mens grupper i opposisjon og med 1–2 representanter ikke får tillegg. Den gruppen som har presidentvervet, får i tillegg dekket et beløp tilsvarende 50 % av en rådgiverstilling.

Gruppetilskuddet utbetales månedlig, med ca 1/12 av årsbeløpet inkl. ev. opposisjonstillegg.

Gruppetilskuddet reguleres årlig tilsvarende årslønsveksten i staten slik den framgår fra Det tekniske beregningsutvalget.

Ved regjeringsskifter vil opposisjonstillegget falle bort for de partier som går inn i regjering, og komme i tillegg for de partier som går over i opposisjon, fra den 1. i måneden etter at regjeringsskiftet har funnet sted.

Representanter som trer ut av sin stortingsgruppe og blir uavhengige, mottar 50 % av det til enhver tid gjeldende representantbaserte tilskuddet. Representanter som går over fra én gruppe til en annen, tar

med seg 50 % av det representantbaserte tilskuddet. Tilskuddet til den stortingsgruppen de har trådt ut av reduseres med 100 % av det representantbaserte tilskuddet.

Grupper som reduseres etter et stortingsvalg, opprettholder sitt grunn- og representantbaserte tilskudd ut året. Deretter korrigeres tilskuddet i henhold til det nye antall representanter.

Grupper som faller helt ut av Stortinget etter et stortingsvalg, opprettholder sitt grunn- og representantbaserte tilskudd ut året. Deretter stoppes tilskuddet. Grupper som faller helt ut, skal tilbakebetale til Stortinget de tilskuddsmidlene som står ubrukt etter at alle avviklingskostnader er dekket."

Som det fremgår av første ledd, har grupper i opposisjon med 1–2 representanter ikke rett til ekstra grunntilskudd – såkalt opposisjonstillegg. Grupper med 3–4 representanter får et halvt opposisjonstillegg, mens grupper med flere enn 5 representanter får fullt opposisjonstillegg.

Disse reglene ble første gang vedtatt av Stortinget i 2001, jf. Innst. S. nr. 340 (2000–2001), og senere bekreftet da dagens retningslinjer for bruk av tilskudd fra Stortinget til stortingsgrupper og uavhengige representanter ble vedtatt i 2006.

Venstres partigruppe har i brev av 8. oktober 2009 bedt presidentskapet vurdere muligheten for å endre grunnlaget for opposisjonstilskuddet slik at også grupper med færre enn 3–4 medlemmer får rett til halvt opposisjonstilskudd.

Presidentskapets merknader

Presidentskapet viser til den betydning det har for det parlamentariske arbeidet at de enkelte partigruppene har et godt fungerende sekretariat. Reglene om opposisjonstilskudd ble innført for å gi opposisjonspartiene mulighet til å kunne ha en viss

stab av rådgivere ansatt i gruppene – spesielt med henblikk på partier som etter regjeringsskifter går fra posisjon til opposisjon.

Presidentskapets flertall, alle unntatt Øyvind Korsberg, ser at det kan argumenteres for at også grupper med færre enn tre–fire representanter har behov for opposisjonstilskudd for å kunne opprettholde et gruppesekretariat med tilstrekkelig faglig bredde. Dersom gruppen ikke har mulighet til å sikre en viss kontinuitet innen staben av politiske rådgivere, vil dette kunne begrense gruppens mulighet til å fylle sin parlamentariske rolle. Endringer i gruppenes størrelse vil alltid følge etter valg, og dette må også få konsekvenser for gruppenes ressurser. Flertallet kan imidlertid ikke se at det er tungtveiende grunner til at grensen for opposisjonstilskudd skal gå mellom grupper med to og grupper med tre representanter. Etter flertallets syn er det rimelig å utvide gjeldende regler til også å omfatte grupper med to representanter. På denne bakgrunn vil flertallet gå inn for å endre regelverket med virkning fra 1. oktober 2009, slik at også partigrupper med to representanter får rett til et halvt opposisjonstilskudd

Presidentskapets medlem Øyvind Korsberg viser til at gjeldende regler for gruppestøtte ble vedtatt så sent som i 2006. Man må kunne legge til grunn at reglene var ment å skulle gjelde også etter det påfølgende stortingsvalget. Endringer i gruppenes størrelse vil alltid følge etter valg, og dette må også få konsekvenser for gruppenes ressurser. Dette medlem er av den oppfatning at det er prinsipielt uheldig, og gir dårlig signaleffekt, om Stortingets regler for gruppestøtte endres for å imøtekomme ressursbehovet for et parti når ressursituasjonen er et resultat av valg.

Dersom Stortinget likevel skulle ønske å endre gjeldende regler, ville dette medlem anbefale at endringene først gjøres gjeldende for neste stortingsperiode, fra 2013. Dette medlem vil således gå imot den foreslåtte endringen i § 3.

Presidentskapet har for øvrig rettet en feil i § 3 første ledd annet punktum der henvisningen skal omfatte grupper som har 5 representanter eller flere, jf. Innst. S. nr. 340 (2000–2001).

Presidentskapets tilråding

Presidentskapet viser til ovenstående og råår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

I

I Retningslinjer for bruk av tilskudd fra Stortinget til stortingsgrupper og uavhengige representanter skal § 3 første ledd lyde:

Gruppetilskuddets størrelse beregnes ut fra et grunntilskudd og et tilskudd pr. representant. Grupper som er i opposisjon, dvs. grupper som ikke er med i regjering, og har 5 representanter eller flere, får i tillegg et ekstra grunntilskudd. Grupper i opposisjon og med 2–4 representanter får et halvt ekstra grunntilskudd, mens grupper i opposisjon og med 1 representant ikke får tillegg. Den gruppen som har presidentvervet, får i tillegg dekket et beløp tilsvarende 50 pst. av en rådgiverstilling.

II

Endringen gjøres gjeldende fra 1. oktober 2009.

Oslo, i Stortingets presidentskap, den 12. november 2009

Dag Terje Andersen

Øyvind Korsberg

Per-Kristian Foss

Marit Nybakk

Akhtar Chaudhry

Line Henriette Hjemdal